Lippai Andreának köszönhetően a flamenco divatos lett a tánciskolák kínálatában » 20. oldal

NÉPSZABADSÁG

2010. DECEMBER 29., SZERDA • LXVIII. ÉVFOLYAM, 302/2. SZÁM, 20 OLDAL • BUDAPESTI KIADÁS • WWW.NOL.HU • 190 FORINT, ELŐFIZETŐKNEK 134 FORINT

A belvíz az úr

A lakóházakban és a földeken is súlyos károk keletkeztek

Tömörkény, Papp Zoltán fóliás kertészete Fotó: Reviczky Zsolt

Egyre súlyosabb a helyzet az ország belvízzel borított területein. A lakosság ellátása ugyan mindenhol biztosított, ám több mint félezer lakóház van kitéve a veszélynek, annak, hogy nem tud ellenállni a belvíznek. Újfehértón embereket kellett kiköltöztetni a házaikból, kétszáz ingatlant fenyeget az elöntés. Aggodalomra ad okot, hogy ezek a házak jórészt vályogból épültek, s az alap nélküli ingatlanok átázott falai nem bírják a terhelést. A szivatytyúzást egyes helyeken a fagy miatt nem lehet folytatni, itt meg kell várni az olvadást.

A szakembereknek sok dolguk lesz a belvízzel, naponta átlagosan 20 ezer hektárral nő az elárasztott területek nagysága. Jelenleg 351 ezer hektárnyi föld áll víz alatt, s a mezőgazdasági művelés alatt álló földeken is súlyos károkkal kell számolni. A gazdák már most panaszkodnak, hogy jövőre még az ideinél is roszszabb lehet a termés, és ezt a szakmai felmérések sem cáfolják.

A termelők egyelőre azzal vannak elfoglalva, hogy az idei veszteségeiket mérsékeljék. Mind több haszonbérlő fordul levélben a föld gazdájához a bérleti díj csökkentését kérve. Erre jogalapot teremtenek a törvények, ám meghallgatásra nem igazán találnak a kérelmek. A finanszírozási problémákat tetézi, hogy a bankok sem mutatnak túl nagy hajlandóságot a bajbajutottak megsegítésére.

Információk a 9. és a 11. oldalon »

A böszme karrierje

Nem vész el a tájnyelv, visszatérhetnek az eltűnt szavak

Hiába tapad „egyenruha” a köznyelvre, a rádió, a tévé, az internet hiába sulykol uniformizált szavakat, nincs veszélyben a magyar tájnyelv – véli *Hosszú Ferenc*, az Új magyar tájszótár napokban megjelent utolsó kötetének szerkesztője. Szerinte egyre több iskola látja be a tájnyelv értékeit, s immár nem nyesegetik az ebből eredő szavakat, kiejtést sem.

Szerencsére nagyon nehéz levetkőzni a nyelvhasználatot. A legkevésbé éppen a tájszólást, az úgynevezett fonémakészletet fenyegeti ez a veszély, hiszen a gyermek úgy nő fel, hogy ezt hallja, természetes számára az őzés vagy a zárt e hangok használata. Eltűnéssel fenyegetett helyzetben csak a szókészlet egy része, a köznyelvbe be nem került, munkafolyamatok, tárgyak megnevezését szolgáló, helyben használatos szavak vannak – a munka, a tárgy eltűnésével a szó is elvész. A szakember azonban e tekintetben is optimista: a munka is, így a szavak is visszatérhetnek. Ha egy tárgy, szokás kiállja az idők próbáját, a nyelv is követi – aki csirkét őriz, az félteni fogja a szárnyasokat a kányától, és nem baj, ha csak később jön rá, hogy az voltaképpen fekete varjú.

A szokást a nyelv is követi – erdélyi performance a Kelenföldi pályaudvaron
Fotó: Kovalovszky Dániel

Néha a szerencse is belejátszhat abba, hogy egy-egy szó visszatér. A böszméről „karrierjének” kezdetén például csak kevesen tudták, hogy mit is jelent, számos vidéken kihaltnak számított. A nyelvész is csak a szókörnyezetből tudott következtetni a jelentésére, most viszont bekerült a köznyelvbe, sokan használják, márpedig ez a nyelv számára tiszta nyereség.

Bővebben a 17. oldalon »

Futballdrukkerek zavargása a Kreml tövében

Egyre nagyobb probléma a moszkvai vezetés számára az orosz és a kaukázusi közösség között növekvő ellentét, amely decemberben zavargásokhoz vezetett az ország több városában és a főváros központjában is. A Kreml tövében ezernyi futballdrukker követelte, hogy minél előbb vonják felelősségre azokat a kaukázusiakat, akik Moszkvában megöltek egy Szpartak-szurkolót. A tiltakozás zavargássá fajult, a szurkolók kaukázusinak vélt járókelőkre támadtak, akiket a rendőrségnek kellett megvédenie.

Dmitrij Medvegyev elnök az ország stabilitását aláásó pogromok veszélyére hívta fel a figyelmet, ami arra utal, hogy az orosz vezetés kész változtatni a nacionalista csoportokat burkoltan támogató politikáján. Jogvédők szerint a százat is eléri az etnikai indíttatású gyilkosságok száma az országban.

Vlagyimir Putyin kormányfő finomabb eszközhöz nyúlt: sportolótalálkozókat szervez, drukkerekkel beszélget. A kormányfő – fél szemét a 2018-as oroszországi futball-világbajnokság előkészületein tartva – megpróbálja kifogni a szelet a drukkerek vitorlájából.

Írásunk a 8. oldalon »

Tyúk és tojás

Ketrecváltás

Kötelező ketrecváltás előtt állnak a hazai tojástermelők: egy uniós irányelv értelmében 2012-től nem lehet a tojótyúkokat hagyományos ketrecekben tartani. A Tojásszövetség szakértője szerint az átállás hatalmas összeget emészt fel: mintegy 20-22 milliárd forintra volna szükség. Egy európai képviselő szerint, ha nem változnak a tervek, akkor ugyan büszkék lehetünk arra, hogy milyen jól élnek az európai tyúkok, de közben gazdaságok ezrei mennek majd tönkre, és munkahelyek szűnnek meg. **11. oldal**

Mélygarázs a Bécsi utca alatt

Belváros eladó!

A Belváros előkelő palotáinak eladása után most lényegében a legpatinásabb utcák egy részét is magánkézbe adná a fideszes *Rogán Antal* vezette V. kerület. Legalábbis erre enged következtetni az a lapunk által megismert megállapodástervezet, amely egy többszintes mélygarázs építésére vonatkozik, érintve a Bécsi utca Szervita tér és Harmincad utca közti szakaszát, a Deák Ferenc utca, valamint a Kristóf tér egy-egy részét. **4. oldal**

Jogsegély nyelvtanulóknak

Felismerhető trükkök

Kezdő csoport az igényelt haladó szint helyett, az elhunyt hallgató által el nem végzett tanfolyam díjának követelése az örökösöktől, a kurzus díjának elmaradt visszatérítése – a csaló nyelviskolák ellen, úgy tűnik, esélytelenek a bíróságon a becsapott hallgatók, ezért a Nyelviskolák Szakmai Egyesülete jogsegélyszolgálatot indított, hogy támogatást adjon a kiszolgáltatott diákoknak. Szerencsére a piacon levő két-háromszáz iskola közül csak néhánnyal van gond, s ezek trükkjei – ügynöki értékesítés, apró betűs szerződések – is könnyen felismerhetők. **4. oldal**

Hóman Bálint értékelése

Nincs rehabilitáció

Sírjának feltárásával és 2001-es újratemetésével *Hóman Bálint* megkapta azt a végtisztességet, amelyhez minden embernek joga van. Szakmai rehabilitációját viszont, amely a rendszerváltás óta többször felmerült, súlyos politikai tévedései és téveszméi akadályozzák – *Romsics Ignác* értékeli így lapunkban a két világháború között aktív történész és kultúrpolitikus tevékenységét. **6. oldal**

Fokozottan veszélyeztetett

Újfajta elefánt

Nem lehet többé „afrikai elefántról” beszélni, ugyanis nem egy, hanem két, ráadásul egymástól genetikailag igen távoli ormányos faj él a kontinensen – állapították meg tudósok. Az úgynevezett erdei elefánt jóval kisebb közismert társánál (súlya csak a fele, s alacsonyabb is nála), s olyan távoli rokona annak, mint az ázsiai elefánt a gyapjas mamutnak. Az új faj rögtön a fokozottan veszélyeztetett állatok listáján debütál. **14. oldal**

A rabbi, a pap meg a többiek

Ingyen van

Filmklub, fotószeminárium, múzeumi koncertek; beszélgetéssorozat a Bálint Házban A rabbi, a pap meg a többiek címmel – a kultúra és a művészet élvezete Budapesten nem feltétlenül pénzkérdés, a fővárosban szinte ingyenes programdömping vesz körül minket. Összeállításunk a bárki számára elérhető eseményekről ad képet. **18. oldal**

KERÉKVILÁG: 13. OLDAL

9 770133 175036 10302